

הַכְּבוֹד וְהַפְּכוּד לְדַוְעֵי עוֹלָמֵנוּ

סֵפֶר

זֶכֶר הַקְּדוֹשׁ

עִם פֶּאוֹר
הַפֶּתֶר וְהַכְּבוֹד

מֵאֵמֶר לַפְּרֶשֶׁת חַיֵּי שְׂרָה

הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂרָה

בְּיָמֵינוּ כְּפִי אֱלֹהֵינוּ

מִחֲדוּרֵת קֶרֶן מְלֻלוֹ בִּרְבֵּה

כל שיראת חטאו קודמת

וּבְגִין דָּא אֲוֹקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין (אבות פ"א מ"ז), 'לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵיקָר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה'. וּבְאַתֵּר אַחְרָא אָמְרוּ (שם פ"ג מ"א), 'כָּל שִׁירָאת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתוֹ, חֻכְמָתוֹ מִתְקַיֵּימַת' וְכוּ'. יִרְאֵת חֲטָאוֹ, אֵימָא עֲלָאָה, תְּשׁוּבָה. חֻכְמָה, אַבָּא עֲלָאָה. כַּד אַקְדִים ה' וְעִירָא, דְאִיהִי מְצֻנָה, שְׂרִיָא עֲלֵיהּ תּוֹרָה, דְאִיהִי ז'. וְכַד אַקְדִים יִרְאֵת לְחֻכְמָה, דְאִיהִי ה' עֲלָאָה, שְׂרִיָא עֲלֵיהּ חֻכְמָה, דְאִיהִי ז'.

הַתָּר וְהַכְּבוֹד

כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו מתקיימת

אחר שביאר שהתורה היא דיבור בבחינת רוח, ומצוה היא מעשה בבחינת נפש, והם זו"ן, מבאר מאמר חז"ל 'לא המדרש העיקר אלא המעשה', שאם אין מצוה שהיא מעשה, אין תורה שהיא מדרש, וכן מבאר מאמרם 'כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו מתקיימת' שיראה שורש לחכמה. וכשזוכה למעלות כסדרן, משלים בזה שם הוי"ה שרמוז ברמ"ח מצות עשה ובשס"ה מצות לא תעשה.

תְּשׁוּבָה, וְחֻכְמָה נמשכת מַאבָּא עֲלָאָה, שהוא חכמה דאצילות. ועל כן כַּד אַקְדִים ה' וְעִירָא - כשמקדים האדם את המלכות שהיא בחינת ה' זעירא דהוי"ה, דְאִיהִי מְצוּה - על ידי מעשה מצוה שהוא בבחינת 'נפש', אז אחר כך שְׂרִיָא עֲלֵיהּ תּוֹרָה - יזכה שתשרה עליו התורה דְאִיהִי ז' - שהוא זעיר אנפין בסוד אות ז', בבחינת 'רוח'. וְכַן כַּד אַקְדִים יִרְאֵת לְחֻכְמָה - כשמקדים יראה לחכמה, דְאִיהִי ה' עֲלָאָה - שהיא ה' העליונה שבשם הוי"ה שמשם ה'נשמה', שְׂרִיָא עֲלֵיהּ חֻכְמָה - שורה עליו אור החכמה שממנה קדושת ה'חיה' דְאִיהִי ז' - שהיא אות ז' שבשם הוי"ה,

וּבְגִין דָּא - ובגלל זה שמצוה היא נפש ותורה היא רוח, אֲוֹקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין - אמרו בעלי המשנה (אבות פ"א מ"ז) 'לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵיקָר, אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה' - ופירושו 'לא המדרש' שהוא התורה והדיבור עיקר, 'אלא המעשה' הוא העיקר שהוא קיום המצוה, שאי אפשר לרוח בלא נפש^א, וּבְאַתֵּר אַחְרָא אָמְרוּ - ובמקום אחר אמרו (שם פ"ג מ"א) 'כָּל שִׁירָאת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתוֹ, חֻכְמָתוֹ מִתְקַיֵּימַת', והפירוש, שכמו שבזו"ן צריך להקדים מעשה למדרש, כך באבא ואימא יש להקדים יראה לחכמה^ב, ומבאר יִרְאֵת חֲטָאוֹ, נמשכת מַאֲיָמָא עֲלָאָה, שבאצילות שהיא הבינה הנקראת

לא המדרש העיקר אלא המעשה

מקורות וציטוטים

אז תהיה 'תחלתו עומדת לעד' להיות מהולל בחכמה כי תהיה מתקיימת משא"כ אם לא תקדים היראה אל החכמה וכמ"ש רז"ל (אבות פ"ג מ"א).

ד. וחכמה ובינה כנגד נשמה וחיה, וכאשר זוכה לנשמה מהבינה שורה עליו רוח הקדושה מוהיחיה שהוא אור החכמה. הרמ"ק.

א. הגר"א.

ב. הגר"א. שבאבא ואימא כמו כן, אי אפשר לאבא בלא אימא, דהנוקבא צריכה להיות קודם.

ג. וכמו דכתיב (תהלים קא) 'ראשית חכמה יראת ה'''. ובמצודות דוד שם כתב: 'ראשית חכמה'. הנכון הוא שבתחלת למוד החכמה ישריש האדם בלבו יראת ה' ולשכל טוב יחשב לכל העושים כן כי

וְאֶקְרִי בֶן. וּמִכָּאן, (דברים יד א) 'בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם'. וְהָאֵי אִיהוּ (שמות ג טו) 'זֶה שְׁמִי יי'ה לְעוֹלָם', וְזֶה זְכָרִי ו'ה. שְׁמִי עִם יי'ה, שְׁס"ה. וְזְכָרִי עִם ו'ה, רַמ"ח. וְכִלְהוּ תְרִי"ג.

הַבְּתֵר וְהַבְּבֹר

יְעַל יְדֵי זֶה אֶקְרִי בֶן - נִקְרָא 'בֶּן', וּמִכָּאן - וְעַלְיוֹ נֵאמַר (דברים יד א) **'בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם'** - כִּי כְשִׁיקִים הַמִּצְוֹת וְיִלְמַד תּוֹרָה בִּירָאָה וּבֵאֵהָבָה, כִּסְדֵר הַמְכוּוֹן, יִשְׂרָה עַלְיוֹ שֶׁם הוֹי"ה בְשִׁלְמוֹתוֹ, ה' מִצַּד הַנוֹקְבָא, וְאוֹת ו' מִצַּד זְעִיר אֲנַפִּי, וְאוֹת ה' מֵהַבִּינָה, וְאוֹת ל' שֶׁהִיא אַבָּא, וְאֵז שׁוֹרָה עַלְיוֹ שֶׁם הוֹי"ה שֶׁלֶם, וְיִקְרָא 'בֶּן' לַהֲקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַעוֹבְדוֹ בִּירָאָה וְאֵהָבָה שֶׁלֹּא עַל מִנְת לְקַבֵּל פֶּרֶס, וְלֹא כַעֲבַד הַמִּשְׁמַשׁ עַל מִנְת לְקַבֵּל פֶּרֶס.

תַּעֲשֶׂה רְמוּזוֹת בְּאוֹתוֹת יי'ה מִשֶּׁם הוֹי"ה וְהֵם בֵּאָבָא וְאִמָּא, וּמִצְוֹת עֲשֵׂה רְמוּזוֹת בְּאוֹתוֹת יי'ה מֵהוֹי"ה וְהֵם בּוֹז"ן, וְבוֹה יֵהִי לֹא חֶלֶק בְּשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְהָאֵי אִיהוּ - וְזֶה הֵבֵן שְׁזָכָה לְהַשְׁלִים שֶׁם הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקִּבְּ"ה

הַהוֹי"ה כִּסְדְרָה וְאֵזִי הוּא בֶן מִצַּד הָאֲצִילוֹת, עַלְיוֹ נֵאמַר (שמות ג טו) **'זֶה שְׁמִי יי'ה לְעוֹלָם', וְזֶה זְכָרִי ו'ה.** וּמֵבֵאֵר שְׁבֹזָה נִרְמָזוּ תְרִי"ג מִצְוֹת, כִּי **'שְׁמִי עִם יי'ה'**, מִסְפְּרוֹ וְהֵם מִנִּין מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהֵם בֵּאָבָא וְאִמָּא, וְרִמּוּזִים בְּאוֹתוֹת יי'ה מֵהוֹי"ה. **וְזְכָרִי עִם ו'ה**, עוֹלָה מִסְפֵּר **רַמ"ח** - וְהֵם רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהֵם בּוֹז"ן, וְרִמּוּזִים בְּאוֹתוֹת ו'ה דְהוֹי"ה, **וְכִלְהוּ תְרִי"ג** - וְכוּלָם עוֹלִים לְמִנִּין תְרִי"ג.

אֲחֵר שְׁבִיִּאר שֶׁהַמְקִיִּים מִצְוֹת כִּסְדֵר, זֹכֵה לְנֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה וְחַיִּיתוֹ דְאֲצִילוֹת, וְלִשְׁלִימוֹת שֶׁם הוֹי"ה, יֵבֵאֵר עוֹד בְּשֵׁם הוֹי"ה נִרְמָזִים תְרִי"ג מִצְוֹת הַתּוֹרָה, מִמִּצְוֹת לֹא

טְקוּרוֹת וְצִיּוּנִים

ח. **וְבִיִּאר הַגְר"א** שְׁכִינּוֹ הַנוֹקְבָא הַקְּדִימָה הִרִי יוֹלְדֵת זָכֵר. כִּי כְשִׁקְדַמְתָּ הַנוֹקְבָא הַלְהוֹרֵעַ יוֹלְדֵת בֶּן וְכִדְרַשְׁתָּ חוֹל (בְּרֵכֹת ט) עַל הַפְּסוּק (וִיקְרָא יב ב) **'אִשֶּׁה כִּי תוֹרֵיעַ יוֹלְדָה זָכָר'** אִשֶּׁה מִזְרַעַת תְּחִילָה יוֹלְדֵת זָכֵר וְכֹהֲשֹׁכֵר מִזְרֵיעַ תְּחִילָה יוֹלְדֵת נִקְבָּה. וְכָאן דִּרְשׁ עֵינֵי זֶה עַל סֵדֵר הַמִּצְוֹת שְׁצִרְיָן הָאֵדָם לַעֲשׂוֹת כִּי כְשִׁמְקִידִים מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה שְׁהוּא בְּחִינַת נִקְבָא וְאֲחֵר כִּךְ נִשְׁלֵם גַּם בְּמִדְרַשׁ שֶׁהוּא לִימוּד הַתּוֹרָה, נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה בֶּן לַהֲקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּיּוֹן שְׁהַקְּדִים אֲצִלוֹת אֵת בְּחִינַת הַנוֹקְבָא וְכֵן בְּהַקְּדַמְתָּ יֵרָאָה שֶׁהִיא מִצַּד אִימָא בְּבִחִינַת נִקְבָא לְחַכְמָה שֶׁהִיא מִצַּד אַבָּא בְּבִחִינַת זָכֵר.

ו. **וּבֵאֵבֹת (פ"א מ"ג):** אֲנִיטִיגוֹס אִישׁ שׁוֹכֵן קֶבֶל מִשְׁמַעוֹן הַצְּדִיק, הוּא הִיא אוֹמֵר, אֵל תְּהִי כַעֲבָדִים הַמִּשְׁמָשִׁין אֵת הָרֵב עַל מִנְת לְקַבֵּל פֶּרֶס, אֲלֵא הוּוּ כַעֲבָדִים הַמִּשְׁמָשִׁין אֵת הָרֵב שֶׁלֹּא עַל מִנְת לְקַבֵּל פֶּרֶס, וְהִי מוֹרָא מֵמִים עֲלֵיכֶם.

ז. **עַפ"י הַר"מ"ק.** וְכַתֵּב בְּשַׁעַר הַחֻנוּת (דְרוֹשֵׁי קְרִיאַת שְׁמַע דְרוֹשׁ ה) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהֵנָּה כְמוֹ שֶׁלְצוּרָף זֹוּג זֹו"ן אֲנִי צְרִיכִים אֵל הַתְּעוֹרְרוֹת מ'ו"ן שֶׁהֵם אֲוִיּוֹת הַתְּחַתּוּנִים הַנִּקְרָא בְּנִים לְתַפְאֵרַת וְעֹלְמוֹת כְּמוֹ שֶׁאֲמַר הַכְּתוּב (דְּבָרִים יד א) **'בְּנִים אַתֶּם ל'ה' אֱלֹהֵיכֶם'**, כְּמוֹ כֵן בּוֹוֹג אַבָּא וְאִמָּא הֵם צְרִיכִים אֵל מ'ו"ן שֶׁל זֹו"ן. עַכ"ל. וְרָאָה בְּנֵהר שְׁלוֹם (מ"א) שְׁכַתָּב: וְכֵל כּוֹנְתֵינוּ וְכֵל דְרוֹשֵׁי הָרֵב ז"ל כּוֹלָם מְדַבְּרִים בְּפִרְצוֹף הַמּוּחִין דְזו"ן דְכֵל הַעוֹלְמוֹת כִּי אֲנַחְנוּ בְּנִים לוֹז"ן כְּמִש"ה 'בְּנִים אַתֶּם ל'ה' אֱלֹהֵיכֶם', וְעִי' מַעֲשִׂינוּ אֲנִי מִתְקַנְיִם פִּרְצוֹף הַמּוּחִין דְזו"ן, וְזו"ן שֶׁהֵם בְּנִים לְאוּיָא מִתְקַנְיִם פִּרְצוֹף הַמּוּחִין דְאוּיָא הַנִּקְרָא גַם הֵם זו"ן בְּעֵרֶךְ מַה שֶׁלְמַעֲלָה מוֹהֵם, וְהַכֵּל נִתְקַן עִי' זו"ן דְאֲצִילוֹת, וְעִד"א אוּיָא לְאוּיָא נִקְבָא, וְאוּיָא נִקְבָּיָה וְעִתִּיק וְנוֹקְבָא, וְעִתִּיק יוֹמִין וְנוֹקְבָא לְאוּיָא, עַכ"ל. הִרִי שְׁכֵל פִּרְצוֹף נִקְרָא 'בֶּן' בְּעֵרֶךְ הַפִּרְצוֹף שְׁמַעְלִי, וְהוּוּ בִיאוֹר הַמֵּאֲמֵר שְׁעַל יְדֵי שְׁמַעְמִיד הַהוּוּה שְׁלִימָה כִּסְדְרָה, הִרִי

כל הפרצופים עומדים כסדרם ומעלים מ'ו"ן מזה לזה, ומקבלים דין מן דין, ונעשה בבחינת 'בנים' ועל כן נקרא אף הוא בן.

ח. הרמ"ק. שכשאין ההויה מתחלפת בתמורתה, אזי מורה על שלימות השפע כי התמונות הם מצד מיסטריון. ע"כ. וראה בתיקוני זוהר (ס"א). ובגין דָּא לְתַתָּא אִיהוּ תְּמִירוֹת אֲתָנוּן יְהו"ה פְּאֻדְנִי, אֲבָל לְעִלְקָא דְתָתִי לִית תְּמִוּרָה, כְּמָה דְאוֹקְמוּהוּ קֵאָרִי מִתְּנִיחוּ לֹא קְשָׁנָא וְנִקְטָב אֲנִי נִקְרָא, כְּעוֹלָם הָהָא נִקְטָב בְּיְהו"ה וְנִקְרָא פְּאֻדְנִי, וְכַעֲלָם הֵנָּה נִקְטָב בְּיְהו"ה וְנִקְרָא פְּיְהו"ה וְנִקְרָא בְּיְהו"ה. עכ"ל. [ומבואר ששם ה' הוא הויה, ותמורתה הוא אדני] וזה בעולם הזה שנכתב בהויה ונקרא באדני אבל בעולם הבא יקרא בהויה כמו שנכתב בהויה]. והוא מאמר הזוהר כאן 'זה שמי' יי'ה לעולם, וזה זכרי ו'ה, והזכרה לחשלים שם 'הויה' כסדרו, נאמר בו פסוק זה.

ט. כמבואר בשער מאכרי רשב"י בפירושו לתיקוני הזוהר וז"ל: עוד שמעתי בזה כי הנה האדם בעשותו המצוות גורם שני זיווגים עליונים האחד הוא אבא וזוג אמיא והשני זיווג ז"א בנוקביה האמנם זיווג אבא ואימא נעשה ע"י קיום האדם מצוות לא תעשה זיווג ז"א ונוקביה נעשה ע"י קיום האדם מצוות עשה ואל זה רמזו רז"ל באומרם שמי עם יי'ה שס"ה הוור בזה כי מצוות לא תעשה שהם שס"ה תלויים בשתי אותיות יי'ה שהם אבא ואימא אבל מצוות עשה שהם רמ"ח תלויים בשתי אותיות ו'ה שהם זו"ן. ורומז בזה על שלימות הזיווגים הנעשים על ידי הבן שמעמיד ההויה בשלימותה כסדרה. והוא דוגמת היחודים הנעשים על ידי יראה והכמה תורה ומצוה. ע"כ.

וכתב בנהר שלום (יד). כי בעשות האדם מצוה ממצוות לא תעשה שהם באבא ואימא שהם יי'ה דהויה הרמוזים בחילוף מ"צ וכשמקיים מצוה ממצוות עשה שהם בזו"ן הרמוזים ב"ה דהויה הרי מצויה, ומה שכתוב שמי עם יי'ה שס"ה, כי האחוריים שלהם

דְּהֵינּוּ תַרְנ"ג פְּקוּדֵינִי, דְּאִתְיִיחִיבוּ לְבָנִין קְדִישֵׁינוּ, לְמַהוּי לֹון חוּלְקָא
 בְּשָׁמְיָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (דברים לב ט) 'כִּי חִלַּק יְהוָה עַמּוֹ'.
 וְכֹד אַקְדִים תּוֹרָה לְמַצוּתָהּ, אוּ חֲכָמָה לְיִרְאָהָ. אִתְהַפֵּךְ שְׁמִיָּה עֲלֵיהּ
 לְנִקְבָא, מִדַּת הַדִּין, כְּגוֹנוֹנָא דָא הוּא". דְּאִתְהַפֵּךְ לֵיָּה כְּלָא
 לְדִינָא, וְקָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו בְּאוֹרֵינִי, בְּקָרִיעַת יָם סוּף.

הַתְּרָה וְהַכְּבוֹד

דְּהֵינּוּ תַרְנ"ג פְּקוּדֵינִי דְּאִתְיִיחִיבוּ לְבָנִין
 קְדִישֵׁינוּ - שהם תר"ג מצות, שניתנו לבני
 ישראל הקדושים, כדי לְמַהוּי לֹון חוּלְקָא
 בְּשָׁמְיָה - שיהיה להם חלק בשמו יתברך, שבזה
 שורה עליו שם הוי"ה, הָדָא הוּא דְכְתִיב -
 וכמו שכתוב, (דברים לב ט) 'כִּי חִלַּק יְהוָה עַמּוֹ'
 - פירושו, השם הוי"ה ממש שורה עליהם".

אחר שביאר שבעשות המצוות כסדרן נשלמת ההויה ונקרא בן לקב"ה מבאר שלא כן אם עושה המצוות שלא כתיקונו וכסידרו, ומקדים הכרזים לנקבות, והפך שם ההויה מרחמים לדין ונעשים קשים מזונותיו בתורה כקריעת ים סוף ואינו משיג ומבין כדבעי.

כשמוקדים חכמה ליראה מהפך ההויה לדין

וְכֹד אַקְדִים תּוֹרָה לְמַצוּתָהּ - וכשמהפך

מְקוּרָת וְצִוּוּיָם

הת"ר"ג מצות לבנים הקדושים כדי שיהיה להם חלק בשמו כונו שכתוב 'כי חלק ה' עמו'.
 יא. ועיין מה שכתב האור החיים (ויקרא כב יב) וז"ל: עוד יש לך לדעת כי כבודו יתברך מלא כל עולם ועולם, ועד מתחת עולם דכתיב (דברים לג כז) 'ומתחת זרועות עולם', ואורו יתברך מאיר בדי' עולמות, הוא בסוד ד' אותיות שם הוי"ה ברוך הוא, יו"ד בעולם האצילות, ה"א ראשונה בעולם הבריאה וכו', ואמרו ז"ל (זה"ק ח"ג ריח) שחינוכת המתנוועע בבני אל חי הוא מאורו יתברך דכתיב 'כי חלק ה' עמו', גם קראם ה' בניו. עכ"ל.
 יב. מְקִדִים אות' ו' לאות ה', היינו את ועיר אנפין קודם לנוקבא. יג. מתוק מדבש.
 יד. מְקִדִים אות' ו' לאות ה', היינו את אבא קודם לאימא.
 טו. כמו שאמרו חז"ל (ברכות ט) איש מזריע תחילה יולדת נקיבה, שהיא מדת הדין ועל כן מתהפך שם הוי"ה שלא כסדרו והוא בחינת הדין. עפ"י הגר"א. ומינה נשמע הביאור לעיל שכשאשר מקדים מצוה לתורה והוא הקדמת הנוקבא, על זה אמרו חז"ל 'אשה מזרעת תחילה יולדת זכר' שהוא מידת הרחמים והוא ההויה כסדרה.
 טז. וכמבואר בעין חיים כללי מהרח"ו ז"ל: 'ונלע"ד חיים כי נודע שהנוקבא היא למפרע בסוד תשר"ק ע"כ.
 יז. בגמ' פסחים (קח): אמר רב שיבוי משמיה דרבי אלעזר בן עזריה קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף.

אחוריים דע"ב וס"ג, הם קפ"ד וקס"ו שהם שמו", ועם י"ה שהם הפנים של אבא ואימא הרי שס"ה והוא ביאור המאמר.
 אמנם ביאר שם שבכל מצוה ומצוה משפיעים כל הד' אותיות ההויה"ה בין במצוות עשה ובין בלא תעשה אלא שגם הו"ק שלאבא ואימא נקראים י"ה בערך זו"ן, ועל ידי שמירת מצוות לא תעשה נעשה יחוד בכחב"ד דאבא ואימא שהם י"ה הפרטיים שלהם, ומתם נמשך מוחין לז"א ליה הפרטיים שלו והם מ"צ הפרטיים שלו, אמנם בערך אבא ואימא נקרא המשתכ מוחין לז"ה הרי המצויה.
 וכן בקיום מצוות עשה נעשה יחוד בוי"ק דאז"א שהם ו"ה הפרטיים שלהם אמנם נקראים י"ה בערך זו"ן ונקראים מ"צ דמצוה ונמשך מוחין לוי"ק דזו"ן שהם ו"ה דהויה"ה והם ו"ה דמצוה והרי נשלמה ההויה"ה במצוה.
 י. מתוק מדבש. וראה בתיקוני הזהר (כו). שהוסיף בזה שהתורה היא שמותיו של הקב"ה ולכן על ידי קיום הת"ר"ג מצוות שהם שס"ה ורמ"ח, וזכה לתורה שהיא שמותיו של הקב"ה ונכלל בשם הוי"ה. וזה לשונו: עֲלֵייהָ אֶתְמַר (שמות ג טו) 'זֶה שְׁמִי לְעֹלָם זֶה אֶתְרִי לְדֹר דֹר', שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה, זְכָרִי עִם ו"ה נְמ"ח, וְכֹלָא תַרְנ"ג, אוֹרֵינִי אֵינִי שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. עכ"ל. [שמי" עם י"ה עולה שס"ה זכרי עם ו"ה עולה רמ"ח והכל בחשבון תר"ג ללמוד שהתורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא]. והוא שאמר כאן שניתנו